

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj milder hirc:écsnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás vállalatjának és a szerkesztőnek fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Felvidéki atyánkfiaiért.

A modern kultúra nemesebb felfogása nyilatkozik korunk ama jellemző vonásában, hogy nagyobb csapások, szerencsétlenségek idején országok határain túl is megmozdul az irgalom, összegyűjteni a könyörület filléreit, hogy enyhítse a nyomort és megelőzze az éhhalált.

És hasztalan a törekvés, mely e század végén az emberi szív üressége mellett bizonykodik, mert oly tények szólnak ellene, melyek a humanizmusnak az emberi morálban eddig nem sejtett jelentőséget kölcsönöztek és melytől áthatva a közfelfogás megköveteli manapság, hogy az emberi szenvedés minél nagyobb mértékben közügynek tekintessék és az emberi közösség által orvosoltassék.

Hát hiszen a cinizmus, mely szinte erősen terpeszkedik közöttünk, mosolyoghat az efféle kijelentéseken, de aki megnézi a napilapok hasábjait és látja, hogy mily kiterjedt, mily nagy arányú az a mozgalom, mely az árvamegyeiek felségelésében nemrégiben megindult, hogy mint iparkodik abban résztvenni az ország minden egyes lakosa, és hogy az összegyűjtött fillérek mint halmozódnak ott össze ezreké, meg ezreké, aki mindezt látja, annak aligha kell bizonyítgatni, hogy van még az emberi keblekben szív, hogy van e szívekben érzélem, és hogy csak rezgésbe kell hozni e szívek hurjait, hogy legott meghátráljon maga az önzés cinizmusa is.

És a midőn az egész ország szíve, keze megmozdult, hogy segínyt nyújtson árvamegyei honfitársainak, kik rendes viszonyok között is csak vívódnak, küzködnek az étellel és kiket most egyenesen az éhhalál borzalma rémit, bizonyára mi zomboriak sem maradhatunk tétlének.

Hála a gondviselésnek, e város eddig többé-kevésbé mindig óva maradt a nagyobb gazdasági károkkal járó csapások végzetes sulyától és nem tartozunk azok közé sem, kiknek a köznyomort állandóan szemlélni van alkalmuk.

Tudom ugyan, hogy nem vet fel bennünket a pénz, és hogy akad itthon is a segélyezésnek alkalmá, de valljuk meg, hogy e segélyezés soha sem ilt akkora mérvet, hogy azt csak valamenynyire is megéreznők, mert az már benne fekszik emberi természetünkben, hogy markunk rend-

szert csak annyit tágul, amennyit a szívünk szorul, és hogy csak a nagyobb szerencsétlenségek képesek emberi önzésünket annyira leküzdeni, hogy részvétünk korlátatlanul nyilatkozzék. Erre pedig tudva'evőleg itt nálunk nem igen van alkalom.

De a segélyezés, mely miatt ma közönségünk könyörületére apellálunk, a benne foglalt hazafiai momentumnál fogva is magasan kiemelkedik a helyi segélyezés keretén.

Segítenünk kell tót atyánkfiaink, hogy megmentsük őket a hazának. Ismeretes, hogy a kivándorlás már eddig is ijesztő mérvet öltött a felvidéken.

De maga a kivándorlás csak a kisebb baj. A felvidéki tót kivándorol Amerikába, de ha megszédte magát, visszatér a hazába.

Sokkal nagyobb az a baj, melynek kísértete folytonosan ott ólálkodik körülöttük, hogy elidegenítse őket a magyar hazától.

És bizony ha ezt a szegény, de hű népet, melyet eddig is csak hazafiassága kötött ahhoz a virágot ugyan dúsan, de kenyeret nagyon is soványan termő röghöz, mely gyönyörködtetni igen, de táplálni őt nem képes, ha ezt a népet akkor, midőn az éhhalállal küzködve nyújtja felénk esdő kezeit, most elesni engednők, vajjon nem adnánk-e ezzel egy borzasztó fegyvert azoknak a kezébe, kik a magyarság meggyöngítése végett a benső ellenség szaporítására eddig is mindent elkövettek?

Nem kételkedünk, hogy a humanitástól eltekintve maga e hazafias momentum is elégséges arra nézve, hogy e városban mindenki töle telhetőleg részt vegyen a segélyezés tényében.

Hiszen egyelőre miről van szó?

Az ifjuság egy lelkes kis csoportja, egy nők és férfiakból álló dilettáns társaság hangversenyt rendez az árvamegyei inségesek javára és e célból 600 belépőjegyet bocsátott áruba, mondják — az ellenállhatatlanság égisze alatt.

És nyujt helyette egy élvezetes estét, a milyenben közönségünknek már régen nem vala része.

Önmagával, másokkal is jót tesz tehát, a ki abban részt vesz, önmaga és mások ellen vetkezik, a ki távol marad tőle.

Nem hihetjük, hogy a 600 jegyből gazdátlanul maradjon csak egy is.

Am ez csak a minimum, a mit elvárunk. Azoktól, a kik tehetik, azoktól többet várunk.

Mi a kik egy kedvelt primadonna iránti tiszteletből aránylag szűk körben alig 48 óra alatt egy ropogós százast összehozni tudtunk, tőlünk ily esetben a jegy névértékénél több is feszülhet.

No, de hát mi itt a gavallérságra csak apellálunk, a végzést majd ki mondják, részben úgy tudjuk már ki is mondták, végre is hajtják az — ellenállhatatlanok.

b.

A fizetésemelés. Az országgyűlési pénzügyi bizottságban folyik az államtisztviselői fizetések emelésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása. A kormány ez ügyben tanúsított magatartása szerint a javaslat előreláthatólag több módosításon fog keresztül menni s már csak az a két módosítás is, a mely immár elhatározottnak tekinthető — a lakbérkategóriáknak eggyel való megszaporítása s a szabályozás kiterjesztése a tanügyi személyzet javadalmazására is — tetemesen növelni fogja az új szabályozás költségeit s így az ez ügyben fölvetett előirányozást meg fogja haladni. Az előirányzatnak ekként szűkségessé váló helyesbítését, a mely minden körülmények közt tetemesen nagyobb összegről fog szólni, az idei budgetben praeliminált feleslegnél, a költségvetés részletes tárgyalása alkalmával fogja a pénzügyminiszter javaslatba hozni. Az idei állami költségvetés előirányzatába, mint tudva van, 1.125.000 ft van fölvéve az állami tisztviselők javadalmazásának szabályozása címen azon föltevésben, hogy az e szabályozásra vonatkozó törvény július hó 1-vel életbe lép és pedig a nélkül, hogy finánciális kihatásu rendelkezései lényegesebb módosítást szenvednének. Alaposa a kilitás reá, hogy a tisztviselői fizetéseket szabályozó törvény a folyó év második felének kezdetével csakugyan életbe is fog lépni, azonban a belőle származó félévi költségvetés fedezésére — mint említettük — korántsem lesz elegendő a fentebb említett összeg.

Városi közgyűlés.

1892. március 29.

Rég tárgyalt a városi közgyűlés oly életbevágó, a város jövő fejlődésére oly elsőrendű fontossággal bíró kérdéseket, mint e hó 29-én, kénytelenek voltunk azonban konstatálni, hogy a bizottsági tagok részvétele egyáltalán nem állott a tárgyalandó ügyekkel arányban. Ott láttuk ugyan a közgyűléseinken rendszeresen résztvenni szokott

A „BÁCSKA” tárcája.

Hazafiai szózat.

Bács-Bodrogh vármegye nemesszéli lakosaihoz intézi

Bandi diák.

Kik a „zsiros” Bácska dús rónáin laktok,
 Válogatos foggal csak jóba haraptok,
 Tej s vajba fűrdötök, — csömört gyakran kaptok,
 Ország s világ tudja: pénz bővibe' vagytok,
 Halljátok a jajsztót, mit kiált az inség?!
 Olafenn Árvában éhen hal a népség.
 Megrohadt a krumpli. — A zab rosszul termett. —
 Fakérget kell enni szegény tót embernek.
 Kínját zokogással, jajsztóval siratja:
 Sok, a kinek nincs ott betevő falatja.
 S míg könnye — csordulván — fonnyadt arcán lefoly:
 Egyre csak ezt hajlja: „Bozse moj! Bozse moj!”

Hangos zokogásuk messze földre hallik.
 Ki hallja: szívébe fájdalom nyilatallik;
 És a fájdalomból, hogy kivegye részét,
 Milliók keblében feltámad: a részvét.
 Felbuzdul és siet a „sógort” segítni,
 Félig éhen holtak inségén enyhíteni.

* A felvidéki megyékben a magyar a tótot és viszont ez amazt sógorának, atyáinak nevezi s szinte természetes, hogy a magyar paraszt, de sőt uri ember is rendszerint így szólítja meg a tót „zatyáit” — vasárban: „Sógor, mire tartja azt a pár ókrót?” „Testvér” magyarnak — a magyar. — A miben van is egy kis logika.

A példát — (mily nemes minden gondolatja)

Az ország legelső asszonya mutatja.

Ezt a nemes példát s ezer ilyet látva:

Bács-Bodrogh vármegye maradjon hát hátra?!
 Ki adjon hát — kérdem — ha nem ad a Bácska?!

Ha nem ad a Bácska: melynek dús határa

Rakott éléskamra, — az ország magtára.

Hol — mikor a téres mezőket bejárja —

Arany kalászt ringat a szellőnek árja;

A hol nem volt, nem lesz s ne is legyen inség;

A hol van felesleg, öröm, jólét, bőség;

A hol — mért tagadnám — úgy tudom én már is:

Több a tele, mint az üres bugyelláris.

Nem is marad hátra — hisz ki elől ment a

Városok közt — immár megmutatta Zentu

S hogy mit tud áldozni, ilyen alkalomkor,

Azt majd nemsokára megmutatja Zombor.

Az a jótékonyág csudával határos:

Miben vetelkedni fog itt falu, város.

Ti pedig, a kiknek a sors mostohátok:

Tudjátok meg, hogy mi gondolunk reátok,

Megosztjuk a mink van — igaz szeretettel,

Azért inség közt is legyetek jó hittel;

Oda fenn Árvában, ne féljetez tótok,

Mig segít a Bácska: éhen meg nem holtok.

A POSTAKOCSIS.

A Bastiatól Ajaccioba vezető uton nehezen gördült a postakocsi, lassan ügetett az eléje fogott három ló; csilingelt rajtuk a csengő, zirregett a kocsi ablaka s a kerekék fölverték a meleg nyári napon a sűrű fehér port. Nagyon korán elindultunk, de azért a korai tide frissességét a reggelnek nem igen élveztük, csak mentünk bebörtönözve abba a rettenetes sárga szekrénybe, ide-oda lökve az ut köveitől, csurgott rólunk az izzadás, egészen elerőtlenedünk a mozdulatlanság miatt. Más mulatságunk nem volt, mint hogy az apró poros ablakokon keresztül láthattuk a tajtékkal borított szegény lovakat és előttünk beláthatlan messzeségben fekvőt a naptól vakító fénybe fűrésztve a nagy, végtelen ut.

Bastia és Ajaccio közt a falvak ritkák és eltekintve a postaállomásoktól, a hol egy egy percre leszálltunk, hogy ismét hajlékonyá tegyük lábainkat, nem volt más szórakozásunk, mint olykor-olykor egy földmives közsöntése, ki félben hagyta munkáját, hogy minket nézzen és „jó napot” kívánjon, vagy a kocsinak megállása utközben, midőn élelmiszerekkel telt kosarakat, kis csomagokat, némelykor egy vaddisznót vagy pisztrángokat veit föl, melyeket a szomszédos falvak parasztasszonyai a városba küldöttek.

E hosszú utazás egyhanguságát rendszeren az enyhítette, hogy a postakocsi elkezdte dudolni ama mélabus korz dalok egyikét vagy másikat, melyek annyira bájosak, s megtörtént, hogy a vers refrainjét már vele énekélte karban a kocsi felső részén utazó közönség. Az utazás bágyadságában a szellem mulattatásának nem volt más neme, mint ez a szabad ég alatt való dallás, melyet majd minden percben félbeszakított a konduktor kiáltása.

Mostani utazásunkban a postakocsi nem dalolt s mikor e különös dologra észrevételel tettem, azt mondták, hogy a szegény embernek nagy bánata van. Reggel az elinduláskor sürgőnyt kapott, hogy kicsiny, egyetlen fia torokgyikban van, halállal vívódik Venaco-

bizottsági tagokat, maga a tárgyalás azonban alig okozott nagyobb hullámokat.

A szervezési szabályrendeletet majdnem vita nélkül fogadták el, csakis két pontnál történtek felszólalások. Az egyik az volt, hogy az örállólégyeket a javaslat ezáltal nem a kapu alatti örállásra, hanem a sokkal szükségesebb hivatal-szolgalai teendőkre indítványozza felhasználni.

Széchenyi és Dömötör bizottsági tagok kérték részben célszerűségi, részben a város külső tekintélyének fentartása indokaiból az eddigi „ösi” szokást, mely ellen a polgármester, az első sorban érdekelt tisztviselők közül Gertinger tanácsnok és Gyurisics főjegyző célszerűségi szempontból a javaslatot védték, melyet a közgyűlés többsége el is fogadott.

Mi a magunk részéről szívesen elismerjük, hogy az autonómiának vannak bizonyos külső „sallangjai”, melyeket nem lehet mellőzni, hanem ha ezeket is megakarjuk óvni, alig volna más mód, mint a szolgálk létszámának emelése. Mint-hogy pedig a városházának két kapuja van, és a szent-háromság-teri kapun is minden esetre legalább is annyi tudakozódó fél jó be, mint a Szent-György-terin, és minthogy az első mégis csak a főbejárat, elvártuk volna, hogy a javaslat ellenzői az örnek ide áthelyezését, vagy pedig két ör állítását is indítványozták volna.

Miután a tisztviselői fizetésre vonatkozó pontok minden észrevétel nélkül fogadtattak volna el, a napidíjak kérdésénél újabb vita merült fel.

Eddig ugyanis valamennyi tisztviselőnek és bizottsági tagnak a vasuton csak II. osztályu jegyre volt igénye, a polgármester napidíja 5 frt, a bizottsági tagok és a főbb tisztviselők pedig 4 frt volt. Az új javaslat szerint a polgármester és bizottsági tagok napidíja 5 frt lett volna, a vasuton pedig I. osztályra volna igényük, míg ellenben a tanács tagjai ezáltal is II-ik helyen 4 frt napidíjjal utaztak volna.

A főispán maga is rámutatott azon incon-venienziára, mely abból támad, ha a bizottság tagjai, szemben a tanács tagjaival, kik nem egyszerű a küldöttség vezetői, magasabb napidíjt és kocsiosztályt kapnak, e felett azonban egész vita támadt, melyben a differencia indokál még a tanácsnokok fiatal kora is szerepelt. Végül azonban a tanács tagjai mégis elkerülték ezen capitis diminutiót, ők is első helyen utazhatnak és öt forint napidíjjal kapnak.

Tulajdonképen nem vitát, hanem csak felszólalásokat, melyek mind a javaslat elfogadásával végződtek, provokált a kereskedelmi iskola. A fizetés javítás kérdése azt hisszük már annyit kísértett, annyi beszéd tárgyat képezte, hogy magunk részéről elégnék tartjuk, ha csak az eredményt közöljük. E szerint az igazgató fizetése 1500, lakbéré 200 frt, a kereskedelmi szaktanáré 1200 és 200, a modern nyelvek tanáré 1000 és 200, a magyar nyelv 900 és 100 frtban állapított meg. Az utolsó tanszékre azonban polgári iskolai tanár lesz alkalmazva, szükség esetén a modern nyelvekre is; az igazgató heti köteles óraszám 10-ről 15-re emeltetett.

Mielőtt azonban ezen határozat kimondható lett volna, Barthal, mint az intézet felügyelő bizottságának elnöke, indokolta hosszasan az általa eredetileg elfoglalt álláspontot, végül azon-

ban — mint már említettük — ő is elfogadta ezen javaslatot.

Nem is provokált vitát és mégis talán a város kulturális fejlődésére legfontosabb jelentőséggel bírt azon elvi határozat, hogy a kö-lajvilágítás helyébe más, korszerűbb világítás behozatala iránti tanulmányok megtétele elrendel-tetett. Igaz ugyan, hogy még messze van ettől a tényleges kivitel, de legalább az első lépés megtörtént, pedig rendszeren ez a legnehezebb!

Eszrevétel nélkül fogadták el az új követet-vámteteleket is. Az árvaszék elnökhelyetteséül Yukicsevits Péter tanácsnokot, a t. ügyész helyetteséül Kozma Lászlót választották meg, iktató-nak az egyedül pályázó Aradszky György h. iktatót és — aminek nagyon sokan joggal örül-nek — a bérkocsi szabályrendelet módosítását elhatározták. A felvidéki inségesek 100 frtot kap-tak, a marhavásár kérdéseinek tanulmányozását elrendelték.

A polgármesteri jelentés, mely a közgyűlés első tárgya volt, a következőképp szólt:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mielőtt rendes előterjesztésemet megtenném, tiszte-letteljesen jelentem, miszerint a tekintetes törvényható-sági bizottság által a múlt havi rendkívüli közgyűlésből menesztett küldöttség folyó évi február hó 28 án főispán ur öméltségének vezetése alatt Kalocsára rándulván, a város közönsége üdvözlését Császka György érsek ur öngyméltóságának tolmácsolta, mely alkalommal öngy-méltósága városunk iránti kegyességének egy 10,000 frtos alapítvány felajánlása útján adott kifejezést. Miként újabb értesültem, a kilátásba helyezett adományt öngyméltósága a Haynald-féle helybeli árvaház alap-jának növelésére fordítandja.

Áttérve havi jelentésemre, van szerencsém előter-jeszteni, miszerint:

1. A közigazgatási ügydarabok közül f. évi január hó és február hó első feléről maradt hátralék 1005 darab, február hó második felében beérkezett 703 darab, március hó 1-étől egész 25-ig bezárólag beérkezett 1106 drb, összesen 2814 drb. Elintéztést nyert 1895 drb, maradt hátralékban 919 drb.

2. A községi bírósághoz beérkezett 166 ügydarab mind elintéztetvén, hátralék nincs.

3. A rendőrkapitányi hivatalnál január hó és február hó 1-étől maradt hátralék 36 drb, február hó má-sodik felében és március hó 1-étől 25 éig bezárólag be-érkezett 941 drb, összesen 977 drb. Elintéztést nyert 941 drb, maradt hátralékban 36 drb.

A közbiztonság állapota kielégítő volt, tüzeset nem fordult elő. Áttoloncoltatott 15, eltoloncoltatott 2 egyén.

4. Az egészségügyi állapotok városunkban e hónap-ban még mindig kedvezőtlenebb, habár a halálozási arány kedvezőtlenebb alakult, mint az előző hónapokban. A roncsoló toroklob városunk belterületén már csak szórva-nyosan mutatkozik; a tanyacsoportokon azonban nagy-obb mérvben lépett fel.

Ezen betegség megállítására céljából az egészségügyi bizottság ismét járványbizottsággá alakult át s erélyesen intézkedett, hogy a járvány továbbterjedése meggátol-tassék. A roncsoló toroklobon kívül egyéb járványos vagy ragályos betegség nem fordult elő.

Az állategészségügyi állapotok kielégítő volt.

5. Befolyt ez idő alatt: 12,175 frt 77 kr állami adó, 2593 frt 13 kr városi pótdadó, 19 frt 40 kr had-mentességi díj, 19 frt fegyveradó, 579 frt 34 kr utadó, 51 frt 48 kr városi közmunka, 13 frt 50 kr ebadó, 207 frt 86 kr birtokváltozási illeték.

6. A házipénztár készlete 468 frt 62 kr.

7. A fősorozás f. évi március hó 3., 4. és 5 én tartott meg s annak eredményeként jelentem, misze-rint: az állítási lajstromba felvett 393 hadköteles közül az ujoncjutalék javára besoroztatott összesen 75 egyén; a póttartalékba a ladsereghez mint családfejtartó 3,

mint kevésbé alkalmas 18; a honvédséghez 8, összesen 29 egyén; visszahelyeztetett 93, fegyverképtelennek ta-lálattott 41, töröltetett 6, fellülvizsgálatra küldetett 38, megfigyelés végett katonai kórházba küldetett 5, tracho-másnak találattott 18 hadköteles, kiknek orvosi gyógy-kezelése érdekében a szükséges intézkedések már meg-tétettek.

8. Egyben van szerencsém jelenteni, miszerint néhai Gyalokai Róza volt zombori lakos meghirdetett nagy-lelkű hagyományokat tartalmazó végrendelete a zombori kir. törvényszék által a városi tanácscsal közöltetett, mely végrendelet szerint nevezett örökhagyó az ezen város területén levő eddig még nem becsült összes földjeit, valamint a hagyományok kifizetése és a teme-tési s egyéb költségek levonása után fennmaradó vagy-onát az örökhagyó nevét viselő ösztöndíjalapítványra hagyta a zombori gimnáziumba járó itteni illetékes sze-gény sorsu tanuló segélyezésére. A folyamatban levő hagyatéki eljárásnál a város képviselőivel a tisztó ügyész megbízatván, annak véglegzésekor az alapító levél ki-állítására iránt a kellő intézkedések meg fognak tétetni.

9. A folyó évi kocka- és hasított kőanyag szük-ségletének biztosítása céljából a városi tanács által f. évi március hó 20-án az árjelítés megtartatván, ezen alka-lommal a beérkezett ajánlatok közül a „szobbi” kocka-kőre Deutsch Zsigmond budapesti építési vállalkozó aján-lata — ki 1000 darabonként 185 frtért — s a „szabbari” hasított kőre Blau Rezső mohácsi cég ajánlata — ki köbméterenként 4 frt 37½ krért vállalkozott a szállítá-sra — a tanács által elfogadtatott.

Az előadottak után tiszteletteljesen kérem a tekin-tetes törvényhatósági bizottságot, miszerint jelentésemet tudomásul venni méltóztatssék.

Előfizetésre felhívás

„BÁCSKA”

XV. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára: —
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozásának küldendőik.

Helyi és megyei hírek.

Királyi kihallgatás. Fehér Ipoly lovag, kir. tanácsos, az új pannonhalmi főpát s tankertületünknek volt főigazgatója, m. hó 28-án kihallgatáson volt a királyi öfősége előtt, amikor megköszönte a magas állása történt kinevezését.

Kinevezés. A király öfősége a személye körüli miniszter előterjesztésére serbográdi Nikoltis Ulászló osztálytanácsosi cím- és jelleggel főruházott elnöki titkár, zombori földintek, valóságos osztálytanácsosává nevezte ki.

Uj táblai bíró. A király öfősége Pankovits Ottó újvidéki kir. törvényszéki bírót a szegedi kir. itelő-táblához bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. A kereskedelmi m. kir. miniszter Vizi Dezső zombori pénzügyigazgatósági szántisztet a m. kir. postatakarékpenztárhoz II. oszt. tiszté nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. tábla elnöke dr. Tószöghy Andor török-becsei ügyvédjelöltet a vezetése alatti itelőtábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

Olvasóköri tisztújítás. A szóntai olvasókör március hó 25 én délután 5 órakor tartotta meg tiszt-újító ülését. Megválasztották: elnök: Gräber Ferenc,

ban, amely községbe estére fogunk megérkezni. A sűr-gyűn egészen elszomorítá, nem tudta, élve találja-e szer-etett gyermekét. Egy egy postaállomásnál vettem is észre a végtelen szomorúságot a szegény ördög arcán. Paul Jánosnak hívták, egyike volt a vonal legöregebb kocsi-sainak. Későre nőtt meg s az a kis fia vala öregsé-gének gyümölcse, öröme. Mialatt lovat váltottak, hivatam egy pohár borra, de nem jött. Szememből kiolvasta, hogy tudom az ő fájdalmát s nagy könnyű csordult per-gamenszerű arcára.

Beszélggettünk a kocsiiban. Az est elérkezett, a még meleg levegőben a szellő rázogatja a korszikai földnek erős illatát; a nap leszállott a hegyek mögé; szabadab-ban lélegzettünk föl, színt valamennyire a hőség. A kocsi-ban mindenki tudta már a kocsis szomorú történetét s az emberek nem mutatták magukat oly türelmetlenek többé. Venaco fehér háza — melyek körvonala látszottak már a távolban megaranyozva a lemenő naptól — szinte félelmet okoztak; mintegy szivszornlást érzett az ember, midőn hallotta a szerencsétlen kocsiának a lovakhoz intézett siettető kiáltásait, a sebes ostorsapá-sokat, melyek fájdalmát látszottak jelezni. Amint köze-lebb értünk Venacóhoz, találkoztunk kisebb nagyobb munkáscsoportokkal, kik napi munkájuk befejezte után a körültekintő községbe indultak; kétszer, háromszor is kérdezni akarta őket Paul János, de kétségkívül a kérdés megfult a torkában s erős köhögés közt csak annyit tudott mondani:

— Jó estét! . . . Buona sera!
— Buona sera! felelének azok.

Végre azonban nem tudta tovább kitarítani a kocsi, vagy kétszáz méternyire a megérkezéstől találkoztán egy paraszttal, ki egy oldal ösvénynek tartott, lármásan pat-togott ostorával s kétségbeesett arccal, fölemelvén hang-ját megkérdezte:

— Hé barátom! semmi ujság Venacóban?
— Semmi, felelt amaz . . . De mégis van. Egy gyermek meghalt.

A gyermek valóban meghalt. Elaludt örökre szi-liden még reggel, s az egészen fehér koporsó mezei virágokkal díszítve ott fektűt a pusztá kunyhóban, várva az édes apa megérkezését a . . . temetésre.

Paul Jánost lesegítették a kocsirol, mert lábai és kezei reszkettek s a rokonok és barátok tömege kísérté. Mi is kísérték megindultán s szivszagató jelenet volt amit láttunk. A kunyhóban, hol nyomorúságos rendet-lenségben volt minden a kis koporsó körül — melyet két gyertya gyengén világított meg — asszonyok tér-delek, sirtak és énekeltek korszikai módon ama bána-tos és panaszos versek közül, melyek dallama a szívet hasogatja.

Mikor beléptünk, egy közülök fölkel. Ez volt az anya, szegény paraszt asszony, kissé már megöregedve. Jött, s csak úgy oda esett a férje karjaiba, ráncos nyaka hangos zokogástól remegett:

— Ő meghalt — nyögte ki a nehéz szót, meghalt:

Erre a többiek is betöltötték a szobát kétségbe-esett kiáltásaikkal, azt a füstös szobát, hol a szögletben látni lehetett még a kis ostort, a trombitáskát, a meg-halt gyermek igénytelen játékszereit, melyek ő róla látszottak beszélni. Az apa eltompítva a fájdalomtól nem szólt semmit; gépiesen átkarolta feleségét mintegy álom-ban, és szíve csak akkor áradt tul, könnyei csak akkor omlottak patakokban, mikor látta, hogy egyike a posta-kocsi utasainak egy jó öreg asszonyka — ki idomtan székfű és pipacsból kötött csokrával jött és azt a kicsi koporsóra tette. Pedig ezeket a virágokat egyenként szedegette volt össze az öreg nő unokája számára, akit meglátogatni utazott Ajaccióba.

De a lelkes megérkezett s elvégeztűn funkcióját megindult a menet a temető felé. S én láttam a már sötételni kezdő faluban a hold első sugaraitól megvilá-gított uton ezt a különös menetet. Paul János lassan meghajolva, mint egy nagy fekete árnyék a kis fehér koporsó után; az asszonyok sűrű gyászruhákban, a ro-

konok, barátok s a kiserők nagy számmal, mert kor-szikában a holtak iránti kegyelet erős; a tömeg közé vegyűlve, tászkájukat kezükben tartva, uti portól befedve voltak a postakocsi utasai is; egy kövér pap, ki alig bírta követni a menetet, két katoná, egy paraszt és fia, és a jó öreg asszonyka aki virágot szórt a ravatalra, ő maga is ingadozva ment, semmit sem gondolv azzal, hogy most volna a vacsorálás ideje, s hogy arról mint mindnyájunknak, erre az estére le kellett mondania.

A temető távol van a falutól; midőn oda érkeztünk, csaknem egészen éjszaka volt. Innen a dombrol csak egy látszottak Venaco ablakai a völgyben, mint valami szentjános bogarak, de az uton a posta előtt lehetett látni a posta kocsi csillogó lámpását. A ceremónia nem volt se hosszú, se tűnőpélyes, mégsem fogom elfelej-teni sohasem.

Egyikünk a másik után vetettünk egy maréknyi földet a sirba s amint az öreg János ott állt a nyitott gödör szélén szétzúzva és megsemmistűlve a fájdalomtól — a konduktor, akinek szintén vörösek valának a szem-ei — oda ment hozzá, gyengéden megveregette a vállát s barátságos hangon mondá neki:

— Gyertünk János, gyertünk s csendesebb hangon sugta fülébe, — János barátom, már kilenc óra.
— Ah Istenem! . . . 9 óra! . . . és a postakocsi — hebegte a szegény ördög. És felénk fordulva men-tegetődzött míg lépteit sietteté.

— Bocsánat! — törtelte ajkain — bocsánat. Ez bizony nagy késés, de nem én vagyok az oka, önök láthaták.

És sirt a boldogtalan, s azt hiszem, hogy mi is sirt-tunk vele. Mikor ismét elfoglaltuk helyeinket a sárga szekrényben, kétségbeesett ostorsapásokkal hajította a lovakat, és újra zörögtek a kerekék az uton, szólott a csengő a lovakon, és zirregett az ablaküveg. De néha hallottunk onnan felülről olyan börgést, mint a megse-bzett állat, aztán hosszú, kegyetlenül szuró jajgatást, mely az éjjel eltévedt kutya vonításához volt hasonló.

Franciából: **Kajabusz.**

Melléklet a „Bácska“ 27-ik számához.

alelnökké: Mulion Ádám, jegyzővé: Sajgó Sándor, pénztárnokká: Moravcsik Károly, könyvtárnokká: Szabadka Ferenc, gondnokká: Kiss József. Választmányi tagokká: Thurszky János, Paracsetich József, Szuppek Béla, Friedmann Samu, Gräber Gyula, Velczl István, Csibás Béla, König Ferenc, Baumann Antal és Lux József. Tiszteletbeli tagokká: Ribiczey Béla főszolgabíró, Zeizl Henrik szolgabíró és dr. Lang József járásorvos.

Tizenöt hónapon át az emberevők között. Westmark Tódor, svéd hadnagy, a ki annak idején Stanley Henrik Kongó expedíciójával utazott, a jövő (apr.) hó 8-án fölolvastat fog tartani a helybeli városi színházban afrikai eleményeiről és ama sötét világrész négerének erkölcsiéről és életmódjáról. Ismertetni fogja a világhírű Stanleynek az utazás közben tanúsított magatartását is, a kit újabban tudvalevőleg azzal valódnak volt hozzátartozói, hogy ugy az expedíció legény-ségével, mint a hatalmába került benszülöttekkel hajmeresztő kegyetlenséggel bánt el; sőt úgy mondják, hogy ama kegyetlenségeknek két magyar tiszt is áldozatul esett, a kiknek sorsát szintén föl szokta említeni fölolvastatásában. — Westmark fölolvastatásait Európa legnagyobb városaiban nagy rokonszenvvel fogadták s mindentúgy tekintették, mint Stanleyre vonatkozó meglepő leleplezéseket.

Koncert, tánc. Az ifjúság holnap, ápril 2-án nagyobb szabású estélyt rendez a Vadászúrt emeleti helyiségeiben az árvamegyei javára. Az érdeklődés városzerte nagy a mulatság iránt, s az ifjúság is lelkesedéssel karolta föl az ügyet. A hangverseny programja véglegeesen meg van állapítva; utána tánc fog következni, amit az ifjúság rendez. A jegyek elárúsításával városunk szépei foglalkoznak, akik így kétségtelesen teszik az est anyagi sikerét is. Mert hiszen kinek a tárcája tudna ellentálni az ó rábeszélési képességüknek, különösen, ha a belépőjegyekhez foglalóul egy-egy mosoly, meleg kézfórtás, vagy akár tüzes pillantás is kijut! A koncert programja a következő: 1. Prolog. Irtó: Dömötör Pál. Szavalja: dr. Horváth Ákosné úrnő. 2. Románc. Halévy „Zsidónő“ című operájából. Zongorakísérettel éneklő: Szabácsy Anna k. a. 3. Marche orientale. Ketterer E.-tól. Két zongorán négy kézre előadják: Kalapsza Bella k. a. és dr. Horváth Ákos úr. 4. Magyar népdalok. Magán négyes. Éneklők: dr. Kemény Andor, Rácz Soma, Reisz Lajos, Ruprecht Alajos, Sörös Antal, Staudacher József és Valter Nándor urak. 5. Fantasia ballet. Beriot-tól. Hegedűn zongorakísérettel előadják: Halm Olga k. a. 6. Kettős. Thomas A. „Hamlet“ c. operájából. Zongorakísérettel éneklők: Szabácsy Anna k. a. és dr. Horváth Ákos úr. 7. A hontalan. Vörösmartyól. Melodráma. Zenéjét írta: Elbert Imre. Előadja: Rácz Soma úr, zongorán kíséri: Késmárky Ilonka k. a. 8. La serenata. Braga J.-tól. Trio. Éneklő: Ruprecht Alajos úr, zongorán kíséri: dr. Horváth Ákosné úrnő, gondokán dr. Horváth Ákos úr. 9. Rákóczy induló. 12 kézre átírta dr. Horváth Ákos úr. Két zongorán előadják: Falcione Mariska, Franczel Etelka, Kalapsza Bella, Késmárky Ilonka, Róheim Jenny és Szabácsy Anna kisasszonyok.

Koczalski Raoul Zomborban. A világhírű 7 éves udvari zongora művész, Koczalski Raoul, több érdemrendeknek tulajdonosa, Zomborban f. é. április hó 4-én hétfőn este fél 8 órakor fogja a Vadászúrt szálló disztermében hangversenyt megrendezni. Helyárak: az első 2 sorban 2 frt; a 3-5-ikben 1 frt 50 kr, a 6-tól végig 1 frt; karzati ülőhely az első sorban 1 frt 50 kr, a második sorban 1 frt. Jegyek Karakásevit Milivoj ur könyvkereskedésében reggeli 9 órától déli 12 óráig előre váltathatók. Műsor: 1. Rész. 1. J. S. Bach Gavotte (G-moll.) 2. L. van Beethoven Sonate (op. 53.) a) Allegro. 3. B. Goard Mazurka (B dur.) 4. A. Rubinstein Romanice (op. 44. N. 1.) 5. Koczalski Raoul a) Valse (op. 42.) b) Mazurka (op. 40.) (6 cs. és kir. fensége Erzsébet Mária főhercegnőnek ajánlva.) II. Rész. 6. Fr. Chopin a) Preludio, b) Nocturno, c) Valse. 7. P. Tschaikevsky Barcarolle. 8. Padarewsky „Au Soir“. 9. F. Liszt Ungarische Rapsodie XIII.

Meghívó. A zombori jótékony magyar nőegylet f. é. április hó 3-án d. u. 3 órakor a városbába kisteremben közgyűlést tart. Zombor, 1892. évi március hó 23-án. Esztergamy Borbála, egyleti elnök. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés az egylet 1891-ik évi működéséről. 2. Az 1891. évi felülvizsgálat számadásokról való jelentés. 3. A tisztikar és választmány újabb megalakítása. 4. Esetleg teendő indítványok tárgyalása.

Állatorvosok kirendelése. Traub József, zombori állami állatorvost, a földmíveléstügyi miniszter Barsmegyébe rendelte ki, hogy ott a barmok közt járványserien fellépett ragadós tüdőlob kiirtásánál közreműködjék. Helyébe a megye területén az áll. állatorvosi teendők ellátásával Egressy Péter szegedi állami állatorvos bízott meg.

A mi korzónk tavasza. Rúgyek fakadása, feccsécscseregés, virágillat, zefirsuttogás stb. stb. Ilyenféle tényezők jelzik a poéták hagyományos recipéje szerint a tavasz beköszöntését. Mi ugyan nem kételkedünk egy csöppet sem abban, hogy a tavasz tényleg be ne köszöntött volna már, de azt mégis csak ki kell jelentenünk, hogy a poétai receptben preskribált tényezők még gyöngén mutatkoznak. Hogy pedig ennek dacára is hiszünk a tavasz ittlétében, annak egyetlen, de kétséget nem engedő indokát a mi árokpárti korzónknak a padjai képezik. Mert ha már ezek egyszer fölébrednek teli álmukból és kívánszorgognak a mi Szajnáknak (vagy ne menjünk szint Párisba, mondjuk: Dunánk) partjaira, ugy a feccsek akár örökre is elmaradhatnak ránk nézve; beköszönt nekünk a tavasz onéklülük is. És mert erősen hiszünk a tavaszban, hát az „überkét“, meg a szakettet odahagyva, tavaszi fessz toalettben járunk ki a padok közé sétálni. Dél körül és ugy estefelé megint csak olyan élénk a mi korzónk, akárcsak a múlt év szebb napjain volt, mert hiszen a mi korzónknak itt van már a tavasza, megbózták azt az ó feccskéi, az ó padjai.

Tanítválasztás. Szóntán az üresedésben volt tanítói állásra — előléptetésképen — Szabadka Ferenc ottani tanító választott meg. Az ekként megvárt tanítói állásra meg Balázs Imre okleveles tanítót s eddigi községi rendőrőrmestert választották meg.

Lapunk szerkesztősége s dr. Baloghy Ernő ügyvédi irodája a Zrinyi-utca 178-ik számú ujonan épült házban van.

Bajmokon az árvamegyei inségesek javára folyó hó 26-án sikerült táncvigalmat rendeztek, melyre vidéki helyről is számosan jelentek meg. A bál sikerének emelésehez hozzájárult Lichtneckert Antal, ki a tánctermet díszítanul engedte át a rendezőségnek; nemkülönben Lichtneckert János, aki a termet meglepő izlésesen díszítette fel, még pedig a célra való tekintettel ugyancsak a díj mellőzésével; végre Drágyits Jenő bajmoki cigányzenekara, mely ingyen zenéjével hajnali 4 óráig tartotta együtt a bálzókat. A táncvigalom tiszta jövedelme közel áll a nyolcvan forintoz és a következő föllízüzetekkel emeltetett: Beck Hugó (Szabadka) 40 kr, Berger Jakab ifj. 80 kr, Blazsewsky Jozefa 1 frt, Budanovits Árpád 3 frt, Budanovits Jenő 40 kr, Ehrenreich Ármán 40 kr, Fischer Zsigmond 60 kr, Grauer György 80 kr, Grün Ignác (Szabadka) 40 kr, Hajnal Károly 60 kr, Hecht Márk (Zombor) 40 kr, Keesenovits Elek 1 frt 40 kr, Kiss János 90 kr, Kiss Simon 60 kr, Kohn Ignác (Szabadka) 40 kr, Krausz Ignác 40 kr, Mangh Ferenc 40 kr, özv. Milassevits Laura (Nemes-Militics) 1 frt, Nagel Gyula 1 frt 40 kr, Pfeiffer Pál 1 frt, Pollák Jakab 2 frt, Popovits Sándor 1 frt 20 kr, Pulchard Irma 40 kr, Reich József (Szabadka) 40 kr, Révész Ottó 40 kr, Révész Oszkár 1 frt, Rozenfeld Albert (Felső-szt-Iván) 60 kr, Rozenfeld Izidor (Zombor) 1 frt, Schäffer Ignác 1 frt, Schäffer Sámuel id. 2 frt 40 kr, Schäffer Sándor 80 kr, Schober Ignác 1 frt, Schossberger Hermann 3 frt 80 kr, Schossberger Simon 20 kr, Steiner Manó 1 frt, Stern Miska 40 kr, Szabados József 1 frt 20 kr, Szabados Mórné 40 kr, Szekenderovics Mátyas 1 frt, Szűts Mihály 80 kr, Szakács Mátyas 1 frt, Volf János 40 kr, Weisz Jenő (Szabadka) 40 kr, dr. Weisz Flópp 80 kr, Weisz Mór (Szabadka) 40 kr, N. N. 1 frt.

A legöregebb asszony. Kalocsán képezdész koromban — írja egyik levelezőnk — a róm. kath. temetőben halottak napján egy keresztben ilyen feliratot találtam: „Itt nyugszik Musza Kata, élt 1876 évet.“ — Hm! gondoltam magamban, ez ugyan lefőzte a híres Mathusalemot, mert csaknem két annyi ideig élt. Később kistült, hogy biz az csak 1876-ban halt meg. Tehát mégis csak Mathusalemé a hervadhatlan dicsőség a hosszú élet tekintetében, mivel még Barms Erzsébet ó kanizsai lakos sem igen versenyezhet, bár nem mai gyerek, mert 1778-ban született Horgoson s eszerint 114 éves. Az öreg (talán szabad így nevezem) az ugynevezett „Téglagödörökben“ lakik fia — Zsámboki Istvánnal s megható látni azt a gondoskodást, melyről a jó fiú édes anyja iránt viseltetik. Naponkint már 7 év óta, még ily tavaszi időben is kétszer fűtenek reá, a lábait alatt mindig melegített téglát tart. Erzsóka asszony pedig keleti kényelemmel fekszik vagy ül ágyában s még étvágy gerjesztőért sem küld a patikába, mivel az étvágya tisztességes. Éjjel is felkel ő enni többször, azonban egyszerre igen keveset eszik. 7 év előtt még templomba is eljárt s igen sokat bójtolt, nagybójtben csak kétszer evett hetenkint. Most csaknem folyton imádkozik; arca egy megdicsőült szentének tartható, midőn magasba tekintve olvasóját morzsolja ujjai között. Tekintve azt, hogy jó étvágyal bír s még jól lát, lehet reményelni, hogy még néhány évig élél Magyarországi legöregebb asszonya.

Őszi virágzás. A vén kecske is megnyalja a söt, azt mondja a közmondás. Ezt a közmondást elég sűrűn szokták citálni, mert hát nem egy alkalom akad emlegetni a benne rejlő pikáns íz igazságot; de aligha emlegetik valahol is annyira, mint az utolsó napokon a megye egyik gazdag és nagy községében, ott a bácskai homokvilág környékén. Mert hát a gazdurnak sem mondhatja, hogy mai legény, hiszen a fia a katonasort is kiszolgálta, az egyik hajdon leánya meg már régen főkötő alá való; de azt se tagadhatja ám, hogy még ne nyalta volna a söt! Denique megessét és a fiatal nyelvek sűrűn emlegetik a késői virágzás emez esetét. A jómódu gazda (a ki — zárjelben legyen mondva — tul van már a 60-on is) szemet vetett a szomszéd takaros, de már szintén hervadó feleségére. Helyre egy menyecske lehetett valamikor, most már csak a rózsás mult emlékei látszanak meg az arcán! Nap nap után a mult öregünk mást se tett, mint csak a szomszéd portáját leste és alkalomadtán olyanokat kacintott, mintha még a 20—25-ik tavasz körül járna csak. És — milyen szerencse — a szomszédasszony is vissza-vissza kacint! Tehát értik egymást! Gazdurnak hát egy csinos selyemkendővel lepte meg nemrégiben öszbefordult szívének egyetlen virágát. A selyemkendőt pár csók, egy kis sugdosás is követte és — egy szép napon a két öregnek hullt helye. A két öreg galamb kiröpült a fészekből. Megszótktek. De itt még nincs vége a krónikának. Az öreg szívek másnapra már megunták az ifjúkori gyönyörök élvezését és a gazdurnak hamarosan otthon termett; nemsokára hazajött a szomszédasszony is elhagyott férjéhez. A kacintgatásnak vége lett ugyan, hanem emléke: a selyemkendő, meg a férj haragja megmaradt. Nos hát az asszony ezen is segített. Eladta a drága selyemkendőt és vett rajta egy szép tajtpipát az urának. Ennek megvolt a hatása. Most már szent a béke mindkét házban! Hanem azért azok a nyughatatlan fiatal nyelvek csak nem tudnak elhallgatni a késői virágzás krónikájával!

Műkedvelői előadás. Az ókeéri olvasó-egylet a felvidéki inségesek javára folyó évi április hó 3-án saját helyiségeiben hangversenyyel egybekapcsolt műkedvelői előadást rendez. Műsor: 1. Nyitány. 2. Szegetszeggel. Petőfi Sándortól. Szavalja: Fejes Agost úr. 3. Német dal a „Gasparone“ c. operettből, éneklő: Kasztnér Judith k. a. 4. Hol a férj? Vigjáték egy felvonásban, Potier után franciából. Személyek: Dubourg, nyugalomba vonult tengerész kapitány Fejes Agost úr. Pál öcsese Kasztnér Mihály úr. Ernesztine, ennek neje Krum Paula k. a. Kázmér, ismeretlen úr Pálffy János úr. 5. Szerb dalok, éneklők: Vaszilyeska Jelka és Danica k. a. 6. Dalok a „Királyfogás“ c. operettből, éneklő: Kasztnér Judith k. a. 7. Der Apfelstrudel. J. L. Wébértől, előadja: Kasztnér Soma úr. 8. Magyar népdalok, éneklők: Töröky Rózsika k. a. 9. Gute Nacht, du mein herzige Kind! Seuffardtól, éneklő: Krum Emma k. a.

Ó-verbászi hírek. Ó-Verbász község eljárássága és képviselőtestülete az árvai inségesek javára egy vaggon gabonát és 100 frt készpénzt gyűjtött. — Ugyancsak a képviselőtestület az ottani hely. hitv. egyház iskolaépítése javára 300 frtot s az árvai inségesek javára 50 frtot szavazott meg; az ottani gör. kath. egyháznak iskolaépítés céljából pedig egy telket díjmentesen aján-dékozott.

Ramazán kirándulás Konstantinápolyba. A magyar államvasutak menetjegy irodája közli a következőket: A Konstantinápolyba április hó 9-én rendezendő kirándulásra vonatkozó előjegyzéseket 50 frt, továbbá hálólhelyre való megrendeléseket 16 frt, előleges beküldése mellett a menetjegy-iroda (Hungária szálló) csak április hó 1-ig fogadhatott el. Jegyárak: teljes ellátással útközben a restauratió kocsiában egész Konstantinápolyig és Konstantinápolyban 5 napi tartózkodás alatt I. oszt. 196 frt, II. oszt. 160 frt, ellátás nélkül I. oszt. 120 frt, II. oszt. 90 frt. Programok bárkinek díjmentesen küldetnek.

Eljegyzés. Traner Gyula jelenleg Máramaros-Szigetre kinevezett erdészjelölt, eljegyezte Rauschenberger Gusztika kisasszonyt, Rauschenberger János apatini polgári iskolai igazgató leányát.

Különös tojás. Furesa egy eset történt Moholon egy tyúkkal, amely ott általános feltűnést kelt a gazdaszonyi körökben. Maga a „történet“ Jankovics György korcsmárosnál esett meg a mult vasárnapon. Nem azonban a korcsmárban, hanem a baromfiudvaron. Egy komoly tyúk, amely azelőtt sohase mutatta, hogy ily balga dolgokra szándéka van, egy lágy tojást tojt. Nem vendéglő, hanem szorosan vett értelemben. A tojás héja teljesen lágy volt s úgy meglapult, mint valami puha sárgombóc. A derék tyúk azonban ezzel nem szűnt meg tettei elkövetése által csodálatba ejteni a világot. A lágy tojásból a világra jövése után következő legközelebbi pillanatban kibujt egy eleven csirke. Bágyadt, csipp csupp kis jószág volt s ha ezidőszerint elbeszélésben dolgoznánk, azt mondanók, hogy „halaványan tekintett a világra.“ Nem is élt sokáig a magzat. Három óra mulva kihűlt a teste nevelő anyja lábait előtt, aki búsan kotkodácsolta körül. A csirkefiadás az egész Moholon nagy feltűnést keltett s ezidőszerint ott nem is beszélnek másról. Vannak, akik háborot, mások akik sárkányförgetet jósolnak belőle. A rövid pár órai lét után elhunyt csirkét s a feltűnést keltő tyúkanyját a tulajdonos felküldi Budapestre a muzeumba. Ott aztán majd experimentálhatnak vele, amelynek eredménye gyanánt kislülhet, hogy a tyúk evelős állat, amely eleven fiakat hoz a világra. Különben a boldog anya, aki így lefőzte összes társait, a körülményekhez képest jól érzi magát.

Halálozás. Haas Illés újvidéki nyugalmazott izr. néptanító f. hó 28-án rövid szenvedés után 75 ik életévében elhunyt. Dr. Szűcs Ignác főorosi szép beszéddel bucsuzott el az érdemekben gazdag népevelőtől.

Kritikus nap. Világszerte ismeretes név lett a Falb Rudolfé, ennek a kedélyes zöldbékának a neve. De hát hogy ne lett volna ismeretes, mikor neki minduntalan vannak „kritikus“ napjai, amelyek pedig tudvalevőleg azért kapták az időjóstól a „kritikus“ jelzőt, mert azok folyamán okvetlenül olyasvalaminek kell történnie a világ folyásában, ami szintén méltó a „kritikus“ névre. Egypárszor a jeles brekegéseket csakugyan követte egy kis eső, aminek következtében a Falb Rudolf zöldbékái talentuma már-már halhatatlanná vált s föltétlen bizonomra tett szert. És ezek a kritikus napok minduntalan föl-föltűnnek a Falb naptárában, csak hogy — sajátságos! — nem akar most már semmi kritikus dolog történni ezeken. Az év egyik legkritikusabb napjának jelezte pl. a mi jósunk a hétfői napot, márc. hó 28-át. És a világ el volt készülve rá, hogy legalább is a Földgolyó tengelye zökken bele a függőleges irányba, avagy valami pokoli szintű föllegekből lángoló struchtójosok hullanak alá. Rettegett az ó- és újvilág egyaránt. És mi történt? A földtengelye megmaradt az ó régi ferdeségében és a nap sütött az ó tavaszias jókedvével; még csak a „Zombor és Vidéke“ se tudta összeszidni e napon az ó „corrupáló“ médiáit, de sőt csak egy falusi hajdura se tudott rátámadni. Pedig hát ezek a kritikus dolgok olyan életető elemét képezik neki, akárcsak a híres Mihazna Andrásnak a „vak kódis“ letartóztatása. Hacsak kritikus számba nem megy az az esemény, hogy ezen a napon sok fiatalembert megpumpoltak a rendező hölgyek az apr. 2-iki koncert címén az inségesek javára; minek folytán egyikük jónak látta kiírni nagybetűkkel a hivatal-szobája ajtajára ezt a szellemes mondatot, hogy „inségyjegyek már itt is kaphatók.“ No de Falb ur aligha gondolhatott az árvamegyei tótok kopolására, meg a zomboriak koncertjére. És így aztán tessék hinni ezek után annak a Falb Rudolf nevű úrnak, akinek a zöld-bekaság a mestersége!

Új egylet. Zsablyán f. hó 28-án új olvasókör alakult. Az alakuló gyűlésre egybegyűlt tagokat Szabó Pál plébános lelkes szavakkal üdvözölve, kitűnő érveléssel fejtegette a társadalmi élet fontosságát és üdvös voltát s az összetartásnak magas horderejét. Az elegáns beszéd mindenkire kedvező benyomást gyakorolt s a közönség lelkes éljenzéssel kísérte azt. A kör elnökének Kuzsli Béla kir. aljárásbíró, kinek az egylet létrejötte körül igen nagy érdemei vannak, közfelkiáltással választott meg. Alelnök és pénztáros Weisz Ignác gőzmalomtulajdonos lett. A titkári tisztségre Flittner Dénes kántortanító s az archivárusival Fischer Gyula rubázta-tott fel. Az egylet helyisége a Winterfeld féle, külön e célra átalakított vendéglőben lesz. A tagok száma eddig mintegy 40.

Ösztöndíj. A közoktatástügyi miniszter Temunovits Zoltán, zombori gimnáziumi III. osztályú tanulóknak, az Adamovits-féle 100 frtos ösztöndíjat adományozta.

Halálozás. Vollenweiter Jakab helybeli polgár 7 éves Jakab nevű fia március 28-án elhunyt.

Kövezés és csatornázás. Szabadka sz. kir. város tanácsa az Egressy-, Bem- és Damjanich-utcaik, valamint a zentai ut kikövezésére és csatornázására írásbeli árlejtést hirdet. Ajánlatokat holnap délelőtt 10 óráig kell beadni a városi tanácshoz. Banaatpénz 10,000 frt.

Különös stílus. Megyénk legnagyobb városában existál a többek között egy „Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap“, amelynek azon hasznos tulajdonságán kívül, hogy csak félíven jelenik meg, van még egy tulajdonsága is s e tekintetben páratlan a magyar zsurnalisztikában. És ez az ó híreinek speciális stílusa. Ha jól emlékszünk, már egy alkalommal közöltünk belőlük mutatványokat; de mert komolynak jelzett irányja túlzás az élclopokon is a híreivel, hát helyenvalónak látjuk ami közönségünknek mutatni egy párat. Ime a különös újság legutóbbi (márc. 27-iki) számából egy pár „helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági érdekű“ hír: „A Dalai Lámá azzal biztat bennünket, hogy majd lesz ránk gondja. Mintha bizony

ezután cudarabul viselhetné magát irántunk, mint ez előtt viselte! De mi fenyegetésére vonatkozólag csak annyit mondunk: Vana sine viribus ira. — Egy másik: „Az utonálló végrehajtó elfogja a nekünk szánt hirdetések és cinkostársának, az utonálló zsidóbíró kezeibe juttatja, hogy jusson a ferblire. — Ezekhez hasonló ez is: „Az utonálló zsidó bíró biztatgatja Bandi Florit, hogy ne tartson semmit az április 21-től. Bizony-bizony nem is volna szép, ha az még ijesztgetné, aki botba ugarszotta. De éppen úgy fog csalódní, mint akkor csalódott, mikor elhitte neki, hogy mi nem bírjuk őt az esküdtzsek elé állítani. Csak legyen rá előkészülve, hogy mi megtanítjuk keztyűbe dudálni. — Ugyazintén emez: „A rusticus apát, ugy látszik, azt tartja, hogy a hívek vannak a templomért és nem megfordítva, mert 2 óra előtt nem ereszi be az ajtókat az Isten házába. — Es végül álljon még ez: „Bandi Flori csemetéi nem hiába járnak az utonálló zsidóbíróhoz tanításra. Ugy látszik, fog rajtok a lecke, megtanulták a köpködést. Mi meg majd reprodukáljuk a Reinlein által kiállított bizonyítványt, mely azt mondja: Urit mature, quod vult urtica manere. — Tessék ezekből kistítni a nyájas és nem nyájas olvasónak, hogy vajjon mit akar mondani az újság ezzel és a többi ilyen tartalmu hireivel!

Halálozás. Kramarics Sándor szabadkai kir. adóhivatali ellenőr a napokban 34 éves korában meghalt. **Névváltoztatás.** Hirmann Ferenc bajai illetőségű és ugyanottani lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Kapocs“-ra változtatta.

Városi ügyek.

Köszömlérei kitétel. Zombor szab. kir. város közönsége mai napon tartott rendes közgyűlésében a város szervezési szabályrendeletét, valamint a tisztviselők, segéd- és kezelő személyzet és a szolgák hatáskörét és illetményeit határozatilag megállapítván, ezen határozat f. évi március hó 30 tól számított 30 napon át Gyurisits György főjegyző hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekinthető és ellene felelbevezések ugyanezen idő alatt a városi tanácsához címezve benyújthatók. Kelt Zombor szab. kir. város közönségének 1892. évi március hó 29-én tartott rendes közgyűléséből. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Művészet és irodalom.

„**Kenyér.**“ A „Magyar Gênioz“ képes hetilap március 27-iki száma, az árvamegyei inségesek javára. „Kenyér“ cím alatt, a „Magyar Gênioz“ szerkesztőinek, Hevesi József és Karczag Vilmosnak szerkesztésében jelent meg. A „Magyar Gênioz“-nak állandó munkatársa Dóczy Lajos nagynevű költőnk, s hasábjain most indult meg a hirves író Beniczky Bajza Lenke „Öt óra-akor“ című hatásos regénye. A 13-ik számmal egy országos jelentőségű bír., teljes rokonszenvre méltó mozgalmat kezdeményezhetett, mint a „Kenyér“ emléklap megjelenése, melyet közleményekkel gazdagítottak politikai és társadalmi életünk legkittünőbbjei, irodalmunk és művészetünk színe-java. Azok között, kik a „Kenyér“ című emléklapot közleményekkel és rajzokkal gazdagították, vagy kétszáz névvel találkozunk, élőkön a következők: József főherceg, Mária Dorottya főhercegnő, Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök, Baross Gábor, Werkerle Sándor, Szögyény M. László miniszterek, Báró Bánffy Dező képviselőházi elnök, Jókai Mór, Dóczy Lajos, Mikszáth Kálmán, Beniczky Bajza Lenke, Berzevicsy Albert, Berzók Árpád, Dr. Münnich Aurél, Beniczky Ferenc, Gerlóczy Károly, Abonyi Lajos, Degré Alajos, Endrődy Sándor, Margittay Dező, Dr. Várady Antal, Kamócsy József, Tóth Lőrinc, Gabányi Árpád, Baltik püspök, Májor István püspök, Gróf Zichy Géza, Bethly Zsolt, Acsády Ignác, Szana Tamás, Kozma Andor, Ábrányi Emil, Tóth Béla, Rákosi Viktor, Czobel Minka, Szalay Fruzina, Margit, Szabolcska Mihály, Abonyi Árpád, Gonda Dező, Szabolcsi Lajos, stb. stb. Munkácsy Mihály (egy igazán eredeti rajz), Bencur Gyula, Stettka Gyula, Roskovits Ignác, Ebner Lajos, Margittay Tihámér, Peske Géza, Baditz Ottó, Tölgyessy Arthur, Nadler Róbert, Taby Antal, Mannheimer G., Ujváry Ign., Kaczyán Géza, László Fülöp, Holló Zs. stb. A „Kenyér“ c. emléklap rendkívüli díszes kiállításban 5-6 ivnyi tartalommal, a „Magyar Gênioz“ egy igen szép színes műmellékletével jelent meg. A „Kenyér“ emléklap ára csak egy forint, a mely összeg a „Magyar Gênioz“ szerkesztőséghez küldendő (Budapest, kerépesi ut 14. sz.)

A „**Vasárnapi Újság**“ március 27-iki száma 14 képpel, a következő tartalommal jelent meg: „Fehér Ipoly, az új pannonhalmi főpát.“ (Arcképpel.) — „Az érkező golyák.“ Költemény Apostol Bertalantól. — „Az ál rajkó.“ Színész-história. Irta Zéldi Márton. — „Tavaszkedvet a pusztán.“ Szivos Bélától. — „Párba a tengeren.“ Angol elbeszélés. Irta Goodman G. I. (Képpel.) — „Az 1892-iki nagy háború.“ (Képpel: A machaulti ütközet. A német lovasság támadása a francia gyalogság négy-szögei ellen.) — „Az árvamegyei inségesekről.“ (Jantyk Mátyas, a Vasárnapi Újságnak az inséges vidékre kiküldött rajzolójának eredeti rajzaival: 1. Inséges család szobája Revisnyén. 2. Jobbmódu parasztház belseje Dubován. 3. Kanyarban fekvő gyermek. 4. Inséges tótok Zavriván. 5. Elelmi szerek kiosztása. 6. Öreg tót asszony Erdődkeről.) — „Rajzok a képviselőházról: Az elnöki szék.“ (4 képpel: A képviselőház elnöki széke és környezete 1867-ben, 1869-ben, 1886-ban és ma, 48 országgyűlési képviselő arcképeivel.) — Tavasz divat. (Képpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyetek; Sakkjáték; Képtalány, stb. rendes heti rovatok.

A tisztviselők kérvénye.

A zombori összes állami tisztviselőknek f. évi március hó 25-én tartott értekezletéből kiküldött bizottság által a következő tartalmu kérvény küldetett fel az országos képviselőházhoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Az állami tisztviselők már-már elviselhetetlen anyagi és társadalmi helyzetének javítása évek hosszú során át képezte különböző formába öntött és minden illetékes forum elé vitt folyamodások tárgyát.

Az állam pénzügyi nyomasztó helyzete, fájdalom, mindez ideig nem nyújthatott gyógyító irt a sajtó sebre, bár a legilletékesebb körök részéről is mindenkor méltattak a felhozott indokok és nem térhetek ki a hiven ecsetelt nyomor elismerése elől.

Mindenki meg volt győződve arról, hogy Magyarországon a gazdasági viszonyok nagy változást szenvedtek az által, hogy a kulturális élet fejlődésével az igények és szükségletek jelentékenyen fokozódtak.

Senki sem vonta kétségbe azt, hogy az évtizedekkel ezelőtt megállapított tisztviselők javadalmazások a kor követelményeivel, a szükségletekkel, legnagyobb aránytalanságban állanak.

Nem találkozott senki, a ki el ne ismerte volna, hogy a tisztviselői kar anyagi helyzetének kérdése szoros összefüggésben áll az állami adminisztrációval, és hogy a tisztviselők sorsán javítani egyértelmű az állami adminisztrációhoz azon színvonalra emelésével, a melyet állami létünk nem csak, hogy megérdemel, hanem feltétlenül meg is követel.

Minden a tisztviselői karból felhangzott jajkiáltás meghallgatásra, elismerésre talált, — és hogy a bajon eddig segítve még sem lett, ez egyedül hazánk eddig kedvezőtlen pénzügyi viszonyain szenvedett hajótörést.

Hála az isteni gondviselésnek az állam pénzügyi adminisztrációjának hivatott kezekbe letétele által és a pénzügyi egyensúly helyreállítása folytán egy jobb jövőbe vetett és évtizedeken keresztül bizalommal táplált jogos reményünk teljesebbé előtt állunk.

Ugyan is, a m. kir. pénzügyminiszter úr ő excellenciája a mélyen tisztelt képviselőház asztalára tette a tisztviselők anyagi helyzetének javítását célzó törvényjavaslatot, melynek törvényre emelkedését annyi ezer állami tisztviselő visszafojtott lélegzettel várja és óhajtja.

Jóllehet, ezen törvényjavaslat csak 5 és 10 év múlva lesz áldást hozó, csak akkor fog az teljesen érvényesülni és gyümölcsözni, s jóllehet, hogy abban jelentékeny hézagok is mutatkoznak, mindazonáltal az összes állami tisztviselők részéről hozsannával fogadtatott, mert biztosítékát látják benne letéve egy jobb jövőnek.

A legnagyobb hálával adóznunk a javaslat tervezőinek, és készséggel elismerjük, hogy majdnem legyőzhetetlen akadályokba ütköző munkát végeztek, s kizárólag csak is ennek tulajdonítjuk azt, hogy egyes intézkedései, az indoklásban olvasható intencionak meg nem felelnek; csak is így magyarázható meg az, hogy míg általánosságban az elismert szükséglet akarja fedezni, részleteiben ettől eltér.

A törvényjavaslat indokolása azt mondja: azért nem emeli a fizetéseket, hogy a nyugdíjalap ne terheltesse, emeli azonban a lakbéréket, hogy az ezen címen nyerendő javadalmazásból a tisztviselő tisztességes lakást bérelhessen és egyéb szükségletei fedezésére abból valamit meg is takaríthasson.

Nem szenved kétséget tehát, hogy a javaslat minden tisztviselőnek oly lakbért kíván juttatni, melyből lakásszükséglete fedeztessék; — ha tehát ez az intentió a részletekben kivített nem nyer, az csak az adatok hiányán mulhatott.

Bizonyos, hogy az adatok teljes megbízhatóságában a javaslat is kételkedett, mert felhatalmazást ad a miniszternek, hogy helyesebb adatok szerzetvén be, azok alapján a törvény életbe lépte után módosítást eszközölhessen.

Zombor szab. kir. város a lakberek megállapítása tekintetéből a javaslat 3-ik §-ának 6-ik bekezdése szerint a harmadik, tehát a legkisebb osztályzatba zoroztatott, a mi bizonyára nem történik meg, ha a javaslat szerkesztése alkalmával a zombori lakbérviszonyokat helyesen előtüntető adatok rendelkezésre állottak volna.

Ugyanis: a bérvallomásokkal fészereelt kimutatás, nemkülönben az összehasonlító táblázat, és végre a létszám kimutatás a következőket igazolja:

Zombor szabad királyi város öt városrészében összesen 388 lakás van, 2—6 szobával, a lakásra utalt hivatalnokok száma pedig 422.

A kereslet tehát nagyobb a kínálatnál, a mi erős bizonyítéka annak, hogy itt a lakberek emelkedésére biztosan számíthatni, annak csökkenése pedig kivan zárva.

Az összehasonlító táblázat feltünteteti a különbözetet, mely a katonatisztek által élvezett, a zombori állami tisztviselőknek a javaslatban kiállításba helyezett, és a Zombor városban tényleg fizetett lakberek között mutatkozik.

Ezen táblázat 6-ik rovata igazolja azt, hogy ha a javaslatnak a lakberekre vonatkozó része törvénynyé válik, és Zombor a III-ik osztályban meghagyatik, a Zomborban alkalmazott állami tisztviselők kivétel nélkül rá kell hogy fizessenek nyerendő lakberekre, vagy kénytelen lesz továbbra is a tisztviselő e részben társadalmi állá-

sán alól állókhöz leszállni, a mi a tisztviselői kar tekintélyének eddig is nagy hátrányára szolgált.

A cs. és kir. hadseregénél, valamint a m. kir. honvédségénél szolgáló tisztviselők részére a javaslat szerint kiállításba helyezett lakbérösszegeket, rangfokozatonként 25—70% kevesebbet mutatkozik, s miután köztudomásu, mert ezen lakberek hivatalos puhatolások adatain nyugszanak, hogy a részükre megállapított lakberek szükségesegek: a zombori m. kir. állami tisztviselők nem nyugodhatnak meg abban, hogy a törvényjavaslat ama része, mely őket a lakbérilletmény tekintetéből a III-ik osztályba sorozza, törvényerőre emelkedjék, hanem erkölcsi kötelességének tartja, bizonyítékainak előterjesztése mellett, esedezni: Kegyeskedjék a mélyen tisztelt képviselőház bölcs belátása szerint intézkedni, hogy hiteles adataink alapján Zombor város is a lakberek II-ik osztályába felvéssék.

Legalázatosabb kérelmünk előterjesztésénél azon megingathatlan meggyőződésünk vezérel, hogy a törvényjavaslat intentiója az állami tisztviselők anyagi helyzetének lehető orvoslása s hogy ezen intentió kizár minden sérelmet és hogy csak az adatok kellő ismeretének hiányán mulhatott Zombor városának a II-ik lakbérosztályba való fel nem vétele.

Midőn a csatolt adatokkal beigazoljuk azt, hogy Zombor városának a II-ik lakbérosztályba való felvételét a törvényjavaslat alapeve követeli, legmélyebb hódolattal emlíjük meg, hogy a felhozott adatok is csak az 1890-iki évi állapotnak felelnek meg, és ma már 20—30%-kal emelhetők, annyival is inkább, mert bár sajnos, de tény, hogy a házber-bevallásoknál az illetők nem a leglelküimeretesebben jártak el, hogy annak egy részét az adóztatás alól elvonhassák, a mi a tisztviselők hátrányára nem lehet.

Nem hagyhatjuk megemlítettlenül azt sem, hogy talán még ez évben egy új vasutvonal fogja szelni Zombor határát, a mi a tisztviselői létszámot és így a lakbéréket is emelni fogja, annyival is inkább, mert Zombor városában az építkezési hajlam egyáltalában nem észlelhető. 1889-iki évi augusztustól 1891-iki év végéig 11 kis ház — köztük csak egy emeletes — épült, jóllehet a m. kir. pénzügyigazgatóságának 1889-iki évi augusztus 1-én Zomborba lett telepítése folytán 56 lakás kerestetett és foglaltatott el.

Végre tisztelettel kell azt is megemlítenünk, hogy e törvényjavaslat a lakbéréket nem bizonyos, valamely rövidebb időre — mint a katonaságnál 5 évre — állapítja meg, hanem időjelzés nélkül, a mi az eddigi tapasztalat szerint évtizedekre szólhat.

Összefoglalva az elmondottakat, teljes meggyőződésünk az, hogy a zombori állami tisztviselői kar részére kiállításba helyezett lakbérösszegek elégtelenek, annyival is inkább, mert a törvényjavaslatnak többi, a tisztviselők anyagi helyzetének javítását célzó része csak évek múlva fgván érvényre emelkedni, ez idő szerint a már alig elviselhető helyzeten nem javít, s a fenforgó köztudomásu viszonyokra való tekintettel az állam érdeke is megkívánja, hogy legalább a lakbérviszonyok még pénzügyi áldozatokkal is, megfelelően rendeztessenek, annál inkább, mert tényleg egyetlen egy tisztviselő sem lesz képes a javasolt lakpénzből a szükséges lakbért fedezni.

Ezen kérelmünk támogatására tisztelettel felemlítjük, hogy nem csekély sérelem rejlenék abban a körülményben, ha az egyenlő viszonyok között levő Ujvidék és Szabadka városok a II-ik osztályba soroztatnának, Zombor város pedig a III-ikba.

Tisztelet és hódolatteljes bizalommal terjesztjük legalázatosabb kérelmünket a mélyen tisztelt képviselőház elé, azon legszentebb meggyőződéssel, hogy átérve sokszor, igen sokszor és avatott tollal esetlet kedvezőtlen anyagi helyzetünket, elhatározását jogos és méltányos kérelmünk valóításától megvonni nem fogja.

Zombor, 1892. évi március 25-én.

A zombori m. kir. állami tisztviselőktől, az általuk 1892. évi március hó 25-én tartott értekezleten nyert megbízásból:

Széchenyi József,

Ribiczey Ádám.

kir. törvényszéki elnök, mint az értekezlet elnöke.

kir. pénzügyigazgatói helyettes, mint az értekezlet jegyzője.

A Magyar Egyesület felhívása a vidék közönségéhez.

A budapesti Magyar Egyesület a következő sorokat közli:

A Magyar Egyesület első sorban Budapest magyarosítását tűzte ki céljául. Fővárosunk gyönyörűen fejlődik, de sem belső élete, sem külszíne nem igazolja, hogy a magyarság fő- és székvárosa.

Ősi polgársága nagyrészt német ajkú. Még nem régen titkos és nyílt szövetkezetek léteztek itt, melyek tervszerűen működtek nemzeti törekvéseink ellensúlyozására.

A kereskedők zöme csak nehezen szokik le hagyományos németeségéről.

Az alsóbb néposztályokban csaknem teljesen megakad a magyarosodás.

A helyi német sajtó pedig, mely évenként tizenhét millió példányban árasztja el az országot, egyre szaporodik és még jobban elszigeteli ezeket a köröket.

A gazdasági verseny folytán mindenfelől özönlenek be idegenek, kik közül sokan, ha köztünk megtollasodtak, nem hogy nemzetünkbe olvadnának, de tüntetnek külföldiségükkel, és saját otthonunkban úgy viselkednek, mintha ők lennének itt a gazdák s mi az idegenek.

S a főváros vezérlő társadalmá, mely szívből lélekben magyar, általános hibánkban szenved: közönyös.

Innen van, hogy fővárosunkban sehol sem szembeálló a nemzeti jelleg. Sőt ellenkezőleg: utcaszerte német társalgás hallható. Lépten-nyomon német cégtáblák, német feliratok, német hirdetések láthatók. Üzletekben, kávéházakban és vendéglőkben többnyire német a kiszolgálás. A német szellem fáttyúhajtásai sokszor a hamupipóke szerepére kárhoztatják a magyar irodalmat. Közművelődési helyeken idegen jövevények izetlenkednek.

Ezek a szomorú állapotok érelték meg a Magyar Egyesület alapításának eszméjét. Kibontott zászlónk alá ezrelék sorakoztak Budapest hazafias polgárai, hogy a lanyhakat buzdítsák, hogy a csökönyös elemekben felébresszék a nemzeti öntudatot, hogy az idegenkedőket meghódítsák.

De hogy egyesületünk ezt a nagy missiót sikerrel teljesíthesse, ahhoz a nagy magyar közönség közreműködése szükséges, és pedig nemcsak a főváros, hanem a vidék polgársága részéről is.

Egyesületünk tagjainak ezrei tünneplés fogadalmat tesznek: hogy csak oly hazai iparosnál rendelnek munkát és csak oly hazai kereskedőnél vásárolnak, kinek cége és üzletvezetése kizárólag magyar; hogy üzletekben, kávéházakban és vendéglőkben magyar kiszolgálást követeljenek; hogy nyilvános helyeken a belföldi német sajtót mellőzzék; hogy a helyi német mulató helyeket nem látogassák.

Mennél számosabban fognak ily szellemben működni, annál nagyobb lesz az egyesek fellépésének erkölcsi súlya.

Ezért fordulunk vidéki polgártársainkhoz. Kérjük: hogy ha Budapestre jönnek, cselekedjenek hasonlóképpen. A kit üzletben nemélt szólnának meg, ne vásároljon abban az üzletben!

A kit vendéglőben a pincér németül szolgál ki, bagyja ott azt a vendéglőt!

A kinek kávéházban a pincér helyi német lapokat hoz, utasítsa vissza azokat.

Ne tűrje hallgatagon senki az idegen szellem tolokadását, hanem érvényesítse magyarságát.

S ne törődjünk elleneink gúnymosolyával, sem hamis jelszavainkkal. A chauvinizmus csak ott kezdődik, hol az igazság végződik. Ki merészi állítani, hogy igazságtalanul cselekszünk, midőn Magyarország fővárosában a magyar nyelvet terjesztjük!

Buzduljunk egymás erélyre! Mindegyikünk lelkében lobbantassa fel a lángot az elvtársak lelkesedése. S tartós tűzhez sok tüzelő anyag kell. Fogjunk kezét mindannyian, kik szívünkön bordjuk a szent ügyet.

S ha szükséges, hajtsuk eszménk szolgálatába elleneink magánérdekeit is. Lássák, hogy sokan vagyunk, s hogy nemcsak beszélünk, hanem cselekszünk is. Lássák, hogy csak úgy boldogulhatnak közöttünk, ha nemzeti törekvéseinknek meghódolnak.

Minden magyar vegye ki részét Budapest megmagyarosításában. Csakis így teljedhetnek be szívünk vágya, hogy fővárosunk mielőbb teljesen magyarrá legyen.

Hazafiai üdvözléssel a Magyar Egyesület nevében:

Kléh István, Sfk Sándor dr.,
elnök. főtákar.

Az árucarnok közgyűlése.

A zombori iparosok árucarnoka a napokban tartotta rendezévi közgyűlését, mely alkalommal megválasztott az igazgató, aligazgató, megalkakított az igazgatóság és a felügyelő bizottság. A szövetkezet vagyoni viszonyaira nézve kimerítő jelentést nyújtott itt az igazgatóság, amelyet alább egész terjedelmében közlünk.

Igazgatóul ismét Zsulyevits Ernő, közép keresk. iskolai igazgató, a szövetkezet kezdeményezője, választott meg. Aligazgató lett Steiner Lajos s az igazgatóság többi tagjai a következők: dr. Balogh Ernő, Bikár Kuzman, Brkits György, Cezner József, Csirszka János, Eibach István, Ehrlich József, Fischer Gyula, Frey Imre, Gräff Vince, Heindlhofer Robert, idős Husveth István, Jauch Ferenc, Kandler József, Kollár József, Krizmanits Imre, Lang Flórián, Lintz Károly, Novák Gyula, Pekánovits András, Schäffner József, Schwartz Károly, Ugy Mihály. Póttagok: Szabadka Mihály, Schüsler Pál, Szemes József, Horváth Gyula, Hajósevit András, Tommasits Antal. A felügyelő bizottság a következő tagokból alakított meg: Csarsch Sándor, Czinkler Gyula, Husveth Károly, Karakasevits Milivoj, Mayer Ignác, Pinterits Károly, Pollák Samu, Tápay Agoston, dr. Thurszky Zsiga.

Az igazgatóság jelentése a következő:

A zombori iparosok készítményeinek árucarnoka, mint szövetkezet, első évi működéséről vonatkozó jelentéseinket van szerencsénk a következőkben előterjeszteni, tisztelettel megjegyezvén, hogy e jelentés — a dolog természeténél fogva — legnagyobb részben az alakulásra s csak kisebb részben az üzleti forgalomra terjedhet ki.

Az igazgatóság működésének kiemelkedő momentumai: az alapszabályok és az üzletszabályok gondos összeállítása, a szövetkezetnek törvényszéki cégjegyzése; alkalmas helyiségekről való gondoskodás s az idevágó szerződés előkészítése és megkötése az építkezésre s a régi épület átalakítására vonatkozó intézkedések megtétele, az üzleti könyvek megfektetése, az árucarnok megnyitása s a nyersanyag beszerzésére vonatkozó intézkedések.

Az alapszabályok az 1891. évi február hó 22-én tartott alakuló közgyűlésen lettek megalkakítva s ugyanakkor lettek az igazgató, aligazgató, az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjai is megválasztva. Az üzletszabályok 1891. évi november 8-án lettek a rendkívüli közgyűlésnek bemutatva s általa jóváhagyva. A céget a zombori kir. törvényszéknél múlt évi április 3-án jegyezték.

Az igazgatóság behatóan foglalkozva az árucarnok számára szükséges helyiségek kérdésével, hosszas, mely megfontolás után, miután iparostagjaink által legalább 300 m² helynek igénybe vétele lett biztos kilitásban helyezve s ily helyiséget Zombornak nem találhatni s ehhez csak közelítőleg is alkalmas helyiségek rendkívül drágák, — a bajai út 11. h. sz. alatti városi épület kibérlését s az üres telekre való építést ajánlotta a m. évi június hó 21-én tartott közgyűlésnek. A közgyűlés a javaslatot magáévá tévén, megbizta az igazgatóságot, hogy a várossal ezen épület kibérlésére nézve a szerződést megkötse s 5000 frtnyi költség erejéig lehetőleg még azon év őszén kezdje meg az építést. Az igazgatóság ennek értelmében a várossal a szerződést oly alapon, hogy míg a szövetkezet fennáll, a városnak jogában nem áll felmondani, hogy a szövetkezet a telken szabadon építhet, a meglévő épületet átalakíthatja, — a szerződést évi 205 frtnyi bérösszeg mellett megkötötte és az építendő csarnokra nézve több műépítész, névszerint Pártos Gyula, Balázs Ernő urak s ezeken kívül Demetrovits Sándor úr szíveségből készített tervezete alapján az előzőleg széles körben kihirdetett árlejtést megtartván, az építést Mészáros Hunyady Antal műépítész úrnak, mint legelőnyösebb ajánlatot tevőnek adta ki 5000 frtért. Az építés 1891-ik évi október hó 18-án megkezdetvén, a csarnok legkedvezőbb, folyton száraz időjárás mellett még ugyanazon év november második felében tető alá is került s a szerződés értelmében ez év május hó 15-ig teljesen készen átadandó.

A régi épület, szintén közgyűlési végzés alapján, aránylag csekély kiadással 135 frttal az árucarnok céljainak megfelelő átalakítást nyert, úgy, hogy az üzleti könyvek megfektetése után árucarnoknak három kisebb helyiséggel beraktározásra már november 15-én készen állott és december 1-én minden akadály nélkül meg is nyitattott.

Természetes, hogy ezen egy havi működés nem hozhatott be oly jövedelmet, amely az alakulással, a lakbérrel, felszereléssel és beruházásokkal járó egész évi kiadásokat fedezhette volna; de nem is ez volt a kitűzött cél. Az a fél év, amely bennünket az árucarnok megnyitásától választott el, sok tekintetben megbecsülhetetlen tapasztalatokat nyújtott, kicsinyben kezdetünk pályafutásunkat s mire a nagy méretű munkára kerül a sor, erőnk ezde lesznek s a nehézségekkel könnyebben küzdhetünk majd meg; tisztviselőink immár gyakorlottak az üzletvezetésben, iparosaink között tisztultak az eszmék s örömmel tapasztalhatni, hogy igen soknál a tapasztalt közönyt, sőt ellenszenvet élénk érdeklődés és lelkes támogatás váltja fel; a fogyasztó közönség is lassan-lassan hozzácsöközik üzletünkhöz és megbarátkozik azon előnyökkel, amelyeket árucarnokunk az áruk szoliditása, izlése s szabott jutányos árai mellett nyújt. S hogy ez így van, legjobban mutatja azon körülmény, hogy míg a múlt évben csak 32 iparos helyezett el 1830 frt értékű árut s ebből 313 frt 10 kr értékű lett eladva, addig ez idei év első két és fél havában ugyanazon kis helyen összeszorulva 43 iparos által beraktározott 3500 frtnyi áruval szemben közel 2143 frtnyi eladás és megrendelés történt.

A nyersanyag beszerzése is megindult, amennyiben eddig iparosaink által 250 frt értékű nyersanyag hozott; ezen üzletág azonban, amely remélhetőleg rendkívüli előnyöket nyújt majd úgy az iparosnak, mint üzleti szempontból az árucarnoknak, csak majd a későbbi időben fog valóban nagy méreteket venni.

Az üzleti eredmény dacára annak, hogy az egész kiadásokat csakis az egy havi bevételek fedezték, csak 351 frt 28 krnyi túlkidást tesz ki, s ha ennek részbeni fedezetére az igazgatóság által az árucarnok javára rendezett táncvigalom 100 frtnyi tiszta jövedelmét hozzávesszük, marad a túlkidási többlet 251 frt 28 kr, ami úgy hisszük nemcsak megnyugtató, hanem a körülményekhez képest — kedvező eredménynek is mondható. Ezen többlet bőséges fedezetet talál tartalék-alapunkból s így a törzsvagyon a legkisebb mértékben sincs a lefolyt év által érintve.

A 300 frtnyi alakulási költségekből egy ötöd, a felszerelésből pedig 5%-ot irtunk a lefolyt év terhére. Az építésért járó 5000 frtnak első felét az épületnek tető alá hozatalakor fizettük ki.

Ezzel szemben — eltekintve a tagsági díjakból befolyt 4294 frttól — a bevételek u. m. helypénz, eladási illeték, irásdíj, átírási díjak, birság s a takarékpénztárnál elhelyezett tőke után a kamatösszeg kített 107 23 frtot.

Örvendetesnek mondható azon körülmény is, hogy a jegyzett 480 részjegy közül 400 után fizettek rendezes a havi tagsági díjakat s így a kimaradtak, elhalálozottak és az elszegényedés folytán kiléptek csak 80.

Tartalék alapunk, miután még nem lehet végleg megállapítani, hogy kik fogják majd mind a 25 részlelet befizetni, csak az eddig beadott nyilatkozatok és kimaradások alapján számítva 300 frtot tesz ki.

Két ízben tartott az igazgatóság rovacsolást, amidőn meggyőződött arról, hogy a könyvek rendszeresen vezetettek s a pénztár reniben találtott.

Miután ekként az igazgatóság a kezdet legnagyobb nehézségeit szerencsés kézzel immár legyőzte; miután az üzletben feltétlenül szükséges tapasztalatokat már jórésben megszerezte; miután az 1892. év harmadfél hónapján át az üzlet valóban nem remélt lendületnek indult: azon biztos reményben zárjuk be jelentésünket, hogy az árucarnok kitűzött nagy és nemes célját már a legközelebbi jövőben el fogja érni, ha tagjai részéről oadaó, lelkes támogatásban részesül.

Ezek után jelentésünk tudomásul vételét s az igazgatóság felmentvényének megadását kérjük.

Törvénykezés.

Lányrablás. Jokov Nikola zsabylai parasztlény szerette a falu legszebb leányát, Rákin Szókat. El is vette volna feleségül, ha a leány szülei nem elleneztek volna. Pedig a szép Szóka is szerette őt. De a mi szláv parasztaikban körülbelül van olyan romantizmus, mint amilyen volt a középkor lovagjaiban. Jokov Nikolán is erőt vettek lovagias hajlamai és a múlt év virágfakasztó májusának egy vasárnap délutánján szépen elrabolta szive Szókat. Minthogy a leány nem igen akaródzott a szökésre, hát segített neki Sztójadinov Milán nevű pajtása is. A boldog együttlét azonban csak másnap reggelig tartott s utána nyomban következett egy kis vizsgálati fogság, hosszas vizsgálati eljárás s végül a

napokban végtárgyalás az ujvidéki törvényszéknél. A törvényszék nem hódolva a középkori lovagias hajlamoknak, Jokov Nikolát a leányrablásért (személyes szabadság megsértése) és szerelmének ezzel összefüggő egyéb nyilvánulásaiért 3 évi fegyházzal, Sztójadinov Milánt pedig a segítségéért 1 évi börtönnel tüntette ki.

Közgazdaság.

A valutarendezés parlamenti tárgyalására szükséges előkészületek serényen folynak. Valószínűleg öt törvényjavaslatot fognak a képviselőház elé terjeszteni. A pénzügyről szóló törvényjavaslat a relációt fogja tartalmazni s az új ércpénzt fizető erővel látja el; az értékről szóló a jövőben s az átmeneti időszakban Ausztria-Magyarországban uralkodó pénzürtéket állapítja meg, a kölcsönről szóló a végrehajtáshoz szükséges eszközöket adja; a kvótatörvény pedig a függő államadósságnak Ausztria és Magyarország közti való felosztását állapítja meg; végül a banktörvényhez való novella a kormány és a bank közti viszonyt fogja szabályozni, s a bankszabályzat módosítását fogja tartalmazni. Magától értetődik, hogy a kormány az indoklásban a főszólat a készfészetre mint főcélra fogja fektetni, hogy erre vonatkozólag az érték törvényben is lesz megfelelő szakasz. E törvényjavaslatok biztosítékul fognak szolgálni arra nézve, hogy a jövőben, a technikai helyzet lektidzése után, minden fizetést állandó értékű pénzzel fognak teljesíteni. A törvényjavaslatokat már szövegezik.

Gabonaüzlet. A mult heti szilárd irány csak mulólagosan tarthatta fenn magát, amennyiben ma már az irányzat határozottan lanyha. Az árak a mult hetieknél 5—10 krral alacsonyabban zárultak. Áraink: Buza 9.00—9.50. Zab 5.20—5.25. Tengeri 4.60—4.65. Bab 5.00—6.00. Köles 5.50—5.60. Árpa 5.20—5.30.

Postautalványok az Egyesült-Államokba. Eddig a postautalvány-forgalmat köztünk és az Egyesült-Államok közt a baseli postahivatal közvetítette. Április 1-én ez a közvetítés megszűnik és közvetlen postautalvány-forgalom lép életbe, melyet a budapesti főposta közvetít a mi részünkről, a newyorki postahivatal az Egyesült-Államok részéről. Az Amerikába rendelt postautalványokat ennél fogva április 1. után a budapesti főpostahivatalhoz kell címezni és a szelvény hátára kell írni a címzett nevét, valamint a helyet, a hol az utalványozott összeg kifizetendő. A maximális utalványozási összeg ezentul is 290 forint, illetve 100 dollár marad s a díj is változatlan: 20 frt 20 kr és minden további 10 frt után 10 kr. Az utalványok 12, illetve 3 hónapig maradnak érvényben. A címzett a teljes utalványozási összeget magkapja, mert az eddig fizetett svajc amerikai közvetítési díj megszűnik.

Italméresi engedélyek. Az italméresi engedélyek megadásánál követendő eljárásra nézve érvényben álló szabályokat a pénzügyminiszter, egyetértésben a belügyminiszterrel, következőleg egészítette ki: Midőn valamely fogadó, vendéglői, kávéházi vagy kávémerési üzlettel kapcsolatosan gyakorlandó italmérésre, illetőleg kismértékben való elárulásra engedélyadása forg kérdésben, a pénzügyigazgatóság meggyőződni tartozik arról, vajjon folyamodó az iparjogositványt már megszerezte e azon iparüzletre nézve, melylyel kapcsolatosan kimerést vagy kis mértékben való árulást kíván gyakorolni. E célból folyamodó a viszonyokhoz mért záros határidő alatt fölhívandó annak hiteles igazolására, hogy a szóban forgó engedélyt az iparhatóságtól megnyerte. A ki a fölhívásnak a kitűzött határidő alatt eleget nem tesz, kérelmével föltétlenül elutasítandó. Budapestben a pénzügyigazgatóság a felek fölhívásának mellőzésével minden egyes esetben az illetékes első fokú iparhatósághoz köteles fordulni annak megállapítása végett, vajjon folyamodó tényleg birtokában van-e az iparjogositványának. A kitől az iparhatóság jogérvényes határozattal az iparjogositványt megtagadta, az föltétlenül elutasítandó kimerési vagy kis mértékben elárulási engedély iránti kérésével. Az iparhatóság megkeresésének szüksége természetesen el-esik, ha maga a fél hitelesen igazolja iparjogositványát.

Utazási kedvezmény tanítóknak. Az „Első csász. és kir. szab. Dunagőzhajózási társaság igazgatósága“ az állami és községi iskolában alkalmazott tanítók részére menetdíjkezdmény engedélyezett, mely szerint az első hajó osztályban a II. hajó osztályára szóló jegy váltása mellett utazhatnak. A kedvezmény elnyeréseért azonban esetről-esetre az igazgatóságához kell folyamodni.

Mezőgazdasági munkabérek. A földművelésgyi miniszter az ország mezőgazdasági viszonyainak behatóbb ismerete céljából szükségesnek tartja, hogy a vezetése alatt álló miniszteriumban a mezőgazdasági munkások által nyert munkabérekre vonatkozó adatok gyűjtessenek. Az adatok gyűjtését és feldolgozást lehetőleg a múlt évre visszamenőleg is óhajta eszközöltetni, úgy hogy a múlt évi aratás eredményeit feltüntető munkalát a múlt év folyamán adott illetve élvezett mezőgazdasági munkabérekre vonatkozó adatokat is tartalmazza. Fölszöllította ennél fogva az állandó gazdasági tudósítót, hogy az iránt, mily nagy volt a múlt 1891-ik évben a) a tavaszi b) a nyári c) az őszi d) a téli gazdasági munkáknál adott munkabér, f. évi április hó 15-ig tegyenek jelentést.

Áruminták. Április hó 1-től kezdve az árumintaküldemények maximális súlyát a belföldi, a magyar-osztrák és a magyar bosznia hercegovinai forgalomban 250 grammról 350 grammra, maximális térfogatát pedig hosszúságban 30 centiméter, szélességben 20 centiméter és magasságban 10 centiméterre — az eddigi 20—10—5 cm. helyett — emelte a keresk. miniszter s egyúttal megengedte, hogy e küldeményeket tekercsalakban is lehessen feladni; mely utóbbi esetben méretei hosszúságban a 30 centimétert és átméretben a 15 centimétert meg nem haladhatják. E küldeményekért szedendő díjak a következők: Tisztán belföldi forgalomban 50 grmmig 2 kr., tisztán belföldi forgalomban 50—250 grmmig 5 kr., tisztán belföldi forgalomban 250—350 grmmig 10 kr., a magyar-osztrák és a magyar bosznia hercegovinai forgalomban 250 gramm 5 kr., 250—350 grmmig 10 kr.

A „Cognac“ elnevezés bitorlása címén Cognac város, melytől a „Cognac“ elnevezés származott, akcióit szándékozik indítani az idegen Cognacgyárosok ellen; azt vitatva, hogy a „Cognac“ név csak az ott gyártott Cognacra használható. A mozgalom költségeire a város 10,000 frankot szavazott meg.

Naptár.
Április.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
1 Pént.	Hugó pk. hv.	Hugó Tir.	20 Szabei vtk.
2 Szom.	Paulai Ferenc	Teodózia	21 Jakab pk.
3 Vas.	B. V. b. v. F. v.	B. Jud. Dárus	22 D. 5. Vazul vt.
4 Hétfő	Izid., egyh. hv	Ambrus	23 Nikon
5 Kedd	F. Vince	Hozeás	24 Zakariás

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1684. szám.
1892.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községében elbocsátás folytán megüresedett és 250 forinttal javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik. Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy életkorukat, rovatlan előéletüket, hadkötelezettségüknek elégtételét, egészséges voltukat igazoló bizonyítványokkal ellátott, sajátkezűleg irt kérvényüket 1892. évi április 5-ig alulírott elüljáróhoz annál is inkább nyujtsák be, mert később beérkezettek figyelembe vételét nem fognak.

Topolyán, 1892. március 26-án.

Radimetzky Ferenc, Lőrincz József,
jegyző. 2-1 bír.

Hirdetés.

Ó-Kanizsa község a tulajdonát képező tiszai hajóhid és komp vámszedési jogát f. é. május hó 1-ső napjától 1903-ik évi január hó 1-ső napjáig a legelőnyösebb ajánlattevőnek fogja folyó évi április hó 26-ik napján a község házában reggeli 11 órakor kezdetét vevő nyilvános versenytárgyaláson hasznóbérbe adni.

A hid- és kompentartás bérlőt illetik.

A haszonbér szerződés szövege alulírott jegyzőnél a szokásos hivatalos órákban betekinthezők.

Ó-Kanizsán, 1892. évi március hó 22-én.

Mihályi Sándor, Koncz János,
községi I-ső jegyző. 3-2 községi bír.

1547. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Szántova községében nyugdíjazás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt, s a magyar és dalmát nyelvekben való jártasságukat igazoló képesítési okmányokkal felszerelt folyamódványaikhoz, **folyó évi április hó 12-ig** nyujtsák be.

Ezen állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Évi készpénzfizetés 126 frt,
2. 28 hektoliter I. rendű kétszeres buza,
3. 84 klgrm marhabusz,
4. 34 klgrm fagygyú,
5. 34 klgrm só,
6. 15 liter vaj,
7. 23 méter lágú fa,
8. 12 szekér széna,
9. 112 klgrm sertés,
10. 2/3 telek föld haszonélvezete,
11. ehhez járó 7 1/2 hold legelőilletmény,
12. szabad lakás egy hold kerttel, mely ingatlanok után az adót a jegyző fizeti.

Baja, 1892. március hó 28-án.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

3-1

Eredeti magról termelt első évi termésű

olasz kendermag
kapható métermázsanként 20
frtjával Sárospatakon

Láczy László
földbirtokosnál.

*-15

Kívánatra minta küldetik.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására hozni, miszerint helyben, a Szt.-György-téren, VUITS-féle ház, a nagy szerb templom átellenében

„Concordia“

néven egy, a jelenkor minden igényeinek teljesen megfelelő

temetkezési vállalatot

létesítettünk.

A vállalat dusan felszerelt raktárt tart minden a kegyelet és gyász köréhez tartozó cikkekben, u. m. érc- és fakoporsókat, selyem- és atlasz-szintúgy szatén-szemfedőket, bársony fejpadnákat, gyertyákat, halotti öltözékeket minden nagyságban, művirágokat, sirkoszorúkat a legszebb kivitelben.

Mindennemű temetés rendezése a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállaltatik.

Részletes díjjegyzék a vállalat helyiségében ingyen kapható.

Midőn sem költséget, sem fáradságot nem vettünk tekintetbe, hogy vállalatunkat minden igénynek megfelelően berendezzük, azon helyzetben vagyunk, hogy megbízásoknak mindenkor pontosan és lelkiismeretesen a legjutányosabb árak mellett megfelelni képesek vagyunk, s főttörékvésünk odairányul, hogy szolgálatainkért a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemeljük.

Kiváló tisztelettel

Krizmanits és Bikár.

6-2

4795. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Katymár községben leköszönés folytán megüresedett községi irnoki állásra, melylyel havonkénti előleges részletekben fizetendő 300 frt évi javadalmazás van egybekötve, pályázatot nyitok, s választási határidőül 1892. évi április hó 11. napjának d. u. 3 óráját tűzöm ki.

Felhívom pályázni kívánókat, miszerint a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6/közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában megállapított képesítést igazoló kérvényüket hozzám a választást megelőző napig nyujtsák be.

Álmás, 1892. március 16-án.

DEAK ZSIGMOND,
főszolgabíró.

3-3

112. szám.
1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró-ság 4843/1891. számú végzése által Novák Samu végrehajtó javára Linder József, Linder György és Linder Teréz bogojevai lakosok ellen 700 frt főké, ennek 1891. évi július hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 104 frt 3 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1428 frtra becsült gabona és 1000 drb fenyőből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1503/1892. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gombos-Bogojeván, alperesek faülteti telepén leendő eszközésére 1892. április hó 25. napjának délutáni 2 óra határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1892. évi március hó 29-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó

Itt megrendelhetők:

- Hírlapok.
- Művek.
- Naptárak.
- Táblázatok.
- Falragaszok.
- Körlevelek.
- Tánevigalmi meghívók.
- Tánerendek.
- Étlapok.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI INTÉZET.

Papír és írószerek a bevásárlási áron.

Könyv-kötőmunkák elfogadlatnak és a kiállítási áron szállíthatnak.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

Községeknek egész éven át hitel.

Itt megrendelhetők:

- Váltók.
- Gyászlapok.
- Számlák.
- Levélfek.
- Névjegyek.
- Eljegyzési és esketési kártyák.
- Sima- és dombornyomatu monogrammok.

1599. szám.
kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Bezdán községében leköszönés folytán üresedésbe jött és 500 frt fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi április hó 10-éig nyujtsák be alulírott szolgabírói hivatalnál annál is inkább, mert az ezen túl érkező kérvények tekintetbe vételét nem fognak.

Zombor, 1892. március hó 23-án.
POPOVICS DUSÁN,
főszolgabíró.

2-2

945. szám.
1892.

Pályázati hirdetmény.

A csász. és királyi hadügyminiszteriumnak 445/1892/VI. számú leirata folytán az 1892. 93. tanévre üresedésbe jött két katonai ösztöndíjas helyre ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen helyek bármelyikére csakis ó-becsei származású gyermekek tarthatnak igényt.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtudhatók; a folyamódványok pedig legkésőbb **f. évi május hó 15-éig** alulírott előjáróságnál beadandók.

Ó-Becse, 1892. évi március 19-én.

Fetter János, Tatits György,
jegyző. 3-2 vbíró.

1596. sz.
kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében leköszönés folytán üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

- Javadalmazása:
- 1-ször 450 frt készpénzfizetés;
  - 2-ször 6 öl kemény tűzifa;
  - 3 szor szabad lakás;
  - 4-szer 2/3 urbéri telekföld, 2 lánca legelő illetmény és 2 szérűskert haszonélvezete, mely után az adót a jegyző, az illeték egyenértékét pedig a község fizeti.

Megjegyzem e helyütt azt is, hogy a 4. pont alatt említett szántóföldből 2/3 teleknek haszonélvezete csakis 1894. év ősztől fogva kezdődik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt s a magyar és szerb nyelvekben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványaikhoz **folyó évi április hó 24-éig**, vagyis a választásra ezennel kitűzött határnapig hozzám nyujtsák be.

Német-Palánka, 1892. évi március hó 18-án.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-3

1657. szám.
1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1617/1891. számú kelt határozatával rendszeresített Sándor községében az irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt. Felhívom a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg írva, a megyei 6/1887. sz. szabályrendeletnek megfelelőleg hozzám **folyó évi április hó 20-ig** annyival inkább benyujtsák, mivel később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.
Topolyán, 1892. évi március hó 24-én.

Császár,
főszolgabíró.